

Çocuk Asker / Teröristler Örnek Çalışma: Hizbullah

Terörizm

Terör veya terörizm; baskı, zulüm veya sivillere yönelik her türlü şiddetin resmî, bölgesel ya da genel hükümet tarafından siyasi, dini ve / veya ekonomik hedeflere ulaşmak üzere kullanılmasıdır. Terörist faaliyette bulunan organize gruplara, terörist organizasyon; terörist aktivitelere katılan bireye, terörist denir.¹

Terörün siyasi ya da ekonomi gibi pek çok nedeni vardır; terörizmin doğumunda en temel sebep, sosyal çelişiklerdir. Terörizm, tatmin olmayan ya da istediğini alamayan hedef topluluğun umuduna oynar. Bu umut ve sözler, ideolojiyi yaratır ki bu da halkı bir arada tutar. Bir ideoloji etrafında bir araya gelen halk, kendilerine göre bir sistemi oluşturur. Terörizmin altyapısı, sistem içinde organizasyonlar oluşturması ile oluşur. Terörist, kendi anlayışına göre kutsal bir amaca sahiptir. Bu hedefe ulaşmak üzere önündeki engelleri, daha doğrusunu söylemek gerekirse, ona engel olduğu söylenen

şeyleri ortadan kaldırır. Bu nedenle ideoloji, organizasyonun en önemli maddesidir çünkü ideoloji sayesinde ölüm riski üstlenebilen terörist, her türlü zorluğa ve olumsuz koşulların taşıdıklarına rağmen eylemlerine sadık kalır.

Terörün en önemli parçası, şiddetin baskı altına alınmasıdır. İdeolojik koşullar, hedefe ulaşılmasında şiddetin kullanılmasını zorlar. Ülkede rejimi parçalamayı hedefleyen organizasyon, kendi şiddet hareketlerini "silahlı mücadele" olarak gösterir ki; şiddet, yoğunlaştıkça korku içinde organizasyona yaklaşanların sayısı da artar. Şiddet hareketleri, organizasyonun en önemli propaganda araçlarından biridir. Bu şiddet hareketlerinden kastedilen; zalimane hareketlerdir ve organizasyon açısından bakıldığında halk arasında efsaneleşme yoludur. Bütün bunlara rağmen terörist, kendisini "devrimci, aktivist, özgürlük savaşçısı, halkın gücü" gibi unvanlarla tarif eder.

Çocuk Savaşçı/Terörist

Çocuk savaşçılar, modern dünyanın en hayati sorunlarından biridir. Son tahminlere göre dünyada üç yüz bin çocuk savaşçı, bulunmaktadır. Machel'e göre, "18 yaş altındaki her oğlan ya da kız çocuğu zorla, güç kullanarak ya da gönüllü olarak işe alınmış veya silahlı kuvvetlerin, paramiliterlerin, sivil savunma birimlerinin ya da başka silahlı grupların düşmanca tutumlarıyla bu süreçte yer alan çocuk askerdir."² 18 yaş altındaki çocuklar (erkek ve kız), dünyadaki çatışmaların yüzde 75'inde savaşçı olarak görev yürütmektedir. Bunların yüzde 80'inde çocuklar, 15 yaşın altında; yüzde 18'inde 12 yaşın altındadır. Çocuk askerler savaşçı kadar ulak, hamal, aşçı ve zorunlu eş olarak cinsel istismar için de kullanılmaktadır. Çocukların altı yaşına kadar "göreve alınmasına" dair raporlar; Afrika, Asya ve Latin Amerika'dan gelmektedir. Çocuklar; terör örgütü liderlerine, düşmanlarına karşı yeni seçenekler

yaratan ucuz ve kolay iş gücü olarak sunulmaktadır.

"Çocukların neden savaşçı olarak hedeflendiğinin açıklaması üç farklı etkene dayanır. İlk olarak toplumsal nedenler, çocuk askerleri açıklar. Özellikle toplum içinde fakirlik, çocukları asker olmaya itebilir. İkinci olarak çocukları asker hâline getiren uygulamaya yönelik açıklamalar vardır. Çocuklar, kasıtlı olarak bir savaş aracı olarak kullanılabilir çünkü bir iç savaşta kendi halkına karşı savaştırılabilirler. Son olarak çocuklar, savaşçı olabilir hem emir dinlerler hem esnektirler. Çocuklar, onlara söyleneni yerine getirir; fazla bir ödeme, gerekmez ve sindirmek, kolaydır. Boyutları, çeviklikleri ve korkusuzlukları, onları en tehlikeli görevler için de ideal asker hâline getirir."³ 2004-2007 yılları arasında Afganistan, Hindistan, Endonezya, Irak, Myanmar (Burma), Nepal ve işgal altındaki Filistin topraklarında, Filipinler, Sri Lanka ve Tayland'da asker çocuklar, göreve koşulmuştur.

Hizbullah

Hizbullah, Lübnan'da yerleşik Şii inanca sahip sivil ve askeri yönleri bulunan politik bir partidir. İsrail'i o tarihte işgal ettiği Güney Lübnan'dan çıkarmak üzere 1982 yılında kurulan Hizbullah'ın şu anki yöneticisi, Hasan Nasrallah'tır. İran'daki İslami devrimden ilham alarak kurulan Hizbullah, İran'daki Ayetullah Humeyni rejimini bölgeye yaymayı amaçlıyordu.

"Hizbullah Lübnan'a İslami düzen getirme, Batı emperyalizmine bir son verme ve İsrail devletini yok etme hedefini taşıyordu. Fakat bu hedeflerinden biraz kendini ayırdı. İsrail için Hizbullah'ın bir başka önemli olduğu konu Filistin- İsrail sorununda Hizbullah modelinin yaratılmasıdır. Hizbullah, İsrail'in gördüğü en etkin düşman olduğunu kanıtladı. Hizbullah'ın Lübnan'da terörden çok sosyal ve siyasi organizasyon görüntüsü vardır. Bütün diğer radikal İslami organizasyonlar gibi. Hizbullah hem bomba imal etti hem okul inşa etti. Hizbullah hizmetleriyle yalnız Şii'ler arasında değil Lübnan'ın Şii olmayan kesimlerinde de popülerdir. Okulların yanı sıra hastane ve diğer sosyal hizmetleri de inşa etmektedirler."⁴ Şam, Hizbullah'a silah ve lojistik destek vermekte ve ülke içinde diğer organizasyonlara baskı yaparak Hizbullah'ın Lübnan varlığına yer sağlamaktadır. Hizbullah, ABD ve Avrupalı askerleri Lübnan iç savaşı

sırasında ülke dışına çıkarmak için pek çok bombalı saldırı düzenlemiştir. 1983 yılında her ne kadar ABD, Amerikan büyükelçiliği ve askeri tesislerine saldırıları kimin yaptığını ispatlayamasa da her şeyden İran'ı sorumlu tuttu. Mayıs 2006'da İsrail'in Kanal 1 televizyonu, İran'ın ilk defa Zilzal-2 füzelerini Hizbullah'a verdiğini kabul ettiğini yayınladı.

2009 yılında İran Devlet Başkanı Ali Laricani, ABD'nin şüphelerini haklı çıkarır şekilde: "Kendi ülkelerini ve topraklarını savundukları için Hizbullah'a destek olduklarını" söyledi.

NATO 2010 Lizbon Zirvesi ve Çocuk Asker/ Terörist Kararları

NATO yeni stratejiler konsepti, 18-20 Kasım 2010 tarihinde Lizbon'da düzenlenen NATO Zirvesi'nde 28 üye ülke tarafından kabul edilmiştir.

11 sayfalık yeni stratejik konseptin ana hatları şöyledir:

- Terörizm – bölgesel ve uluslararası
- Uyuşturucu kaçakçılığı ve her türlü uyuşturucu ile mücadele
- Siber terörizm: sanal ya da siber dünyada dolandırıcılık
- Enerji kaynaklarının ve hatlarının korunması
- Kitle İmha Silahlarının yayılmasının engellenmesi

Yeni "strateji konseptine" göre yeni tehditlere karşı, nükleer silahlardan

arınmış yeni bir dünya yaratmak ve bütün üye ülkeleri korumak üzere bir anlaşmaya varıldı.

Görülecektir ki yeni kararlarla NATO Soğuk Savaş döneminde ortaya çıkan bölgesel savunma görevleri yerini; evrensel boyutta savunma, sorunlarla mücadele ve savaflara bırakmaktadır.

Bu açılardan bakıldığında NATO; barış, düzen ve dünya huzuru için mücadele veren evrensel bir organizasyon hâline gelmektedir. Çalışmamızda görüleceği üzere çocuk asker/terörist konusu, uzun süredir devam eden önemli bir problemdir. Bu sorun özellikle Orta Doğu, Güney Asya ve Afrika'da görülmektedir ve eğer önlemler

alınmazsa evrensel boyutta çözülemeyecek bir problem hâlini alacaktır. NATO'nun, yeni stratejik konseptine bağlı kalarak çocuk asker/terörist problemine çözüm bulunabileceği ve Orta Doğu bölgesinde kaosun ortadan kaldırılabileceği düşünülebilir. Bu aynı zamanda "kriz yönetimi" çerçevesinde silahlı çatışma yaşanmadan gerçekleşebilir. Bu sorunun çözülmesi ise siyasi, klinik psikiyatrist ve sosyolog akademisyen uzmanların gerçekleştireceği bir alan çalışmasını gerektirmektedir.

Poyraz Gürson Ph.D.

Dipnotlar

1. Terör kavramı, Türkiye'de Terörle Mücadele Kanunu'un birinci maddesinde şu şekilde tarif edilmiştir: "Terör; cebir ve şiddet kullanarak; baskı, korkutma, yıldırma, sindirme veya tehdit yöntemlerinden biriyle, Anayasada belirtilen Cumhuriyetin niteliklerini, siyasî, hukukî, sosyal, laik, ekonomik düzeni değiştirmek, Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozmak, Türk Devletinin ve Cumhuriyetin varlığını tehlikeye düşürmek, Devlet otoritesini zaafa uğratmak veya yıkmak veya ele geçirmek, temel hak ve hürriyetleri yok etmek, Devletin iç ve dış güvenliğini, kamu düzenini veya genel sağlığı bozmak amacıyla bir örgüte mensup kişi veya kişiler tarafından girişilecek her türlü suç teşkil eden eylemlerdir." (Değişiklik 18.07.2006/26232-5532 1.)
2. Graça Machel, "The Impact of Armed Conflict on Children: A Critical Review of Progress Made and Obstacles Encountered in Increasing PROTECTİNG FOR War-Affected Children, a Follow-Up on the 1996 Machel Report," Savaştan etkilenen çocuklar Uluslararası Konferansı (Winnipeg, Canada: 2000)
3. Ilene Cohn and Guy S. Goodwin-Gill, Child Soldiers: The Role of Children in Armed Conflict (Oxford: Clarendon Press, 1994)
4. Dr. Poyraz Gürson, Suriye, 2010, s.249

Geçmişten geleceğe miras...

MAKINA ve KİMYA ENDÜSTRİSİ KURUMU
www.mkek.gov.tr